



**Príručka pre samosprávy
k vybraným častiam
zákona č. 79/2015 Z.z.
o odpadoch**





Táto publikácia je vytlačená na FSC certifikovanom papieri. Nákupom produktov so značkou FSC podporujete zodpovedné obhospodarovanie lesov a prispievate k ich zachovaniu a ochrane.

Vydáva: NATUR-PACK, a.s., Ružová dolina 6, 821 08 Bratislava
tel.: +421-2-502 21 222 • e-mail: off ce@naturpack.sk • www.naturpack.sk

OBSAH

Základné defície spojené s komunálnym odpadom	3
Nakladanie s komunálnym odpadom – KO	4
Všeobecne záväzné nariadenie obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi	5
Rozšírená zodpovednosť výrobcov – RZV	6
Triedený zber komunálnych odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov	7
Zberné nádoby	8
Štandardy zberu	8
Zmluvné vzťahy	9
Informačné toky	10
Materiálové toky	11
Finančné toky	11
Zber a výkup odpadu	12
Propagačné a vzdelávacie aktivity	13
Biologicky rozložiteľný komunálny odpad a obec	13
1. biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov	14
2. biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností	14
3. jedlé oleje a tuky z domácností	15
Prevádzkovateľ kuchyne	15
Medveď hnedý a zabezpečenie odpadu pred jeho prístupom	16
Triedený zber ďalších druhov odpadov	17
Elektroodpady a použité batérie a akumulátory	17
Objemný odpad a odpad s obsahom škodlivých látok	18
Pneumatiky	18
Lieky a textil	18
Drobný stavebný odpad	18
Zberný dvor	19
Malá kompostáreň	20
Recyklačný fond	21
Program odpadového hospodárstva obce	21
Vybrané všeobecné povinnosti obce vo vzťahu k odpadom	22
Nezákonné umiestnenie odpadu	23
Obec ako orgán štátnej správy odpadového hospodárstva	24

ZÁKON O ODPADOCH A SAMOSPRÁVY

Zákon č. 79/2015 Z. z. zo 17. marca 2015 o odpadoch (ďalej len „zákon“ alebo „zákon o odpadoch“) je v platnosti s účinnosťou od 1.1.2016. Zákon spresňuje 7 vykonávacích predpisov. Vo vzťahu k obciam sú najvýznamnejšími vyhláška č. 366/2015 Z. z. o evidencnej a ohlasovacej

povinnosti, vyhláška č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Prechodnými ustanoveniami bola posunutá účinnosť niektorých povinností od 1.7.2016, resp. od 1.1.2017.

ZÁKLADNÉ DEFINÍCIE SPOJENÉ S KOMUNÁLNYM ODPADOM

Odpad je hnuiteľná vec alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je povinný sa jej zbaviť.

Pôvodcom odpadov je pôvodný pôvodca, ktorého činnosťou odpad vznikne alebo ten, kto nejakou úpravou, napr. zmiešavaním, zmení povahu alebo zloženie odpadov. Pôvodca odpadu je zároveň aj držiteľom odpadu, držiteľom odpadu je však aj ten, kto odpad od pôvodcu prevzal, ale ešte s ním nevykonával činnosť, ktorou by odpad zhodnotil alebo zneškodnil vrátane obchodníka a sprostredkovateľa.

Ak odpad vznikne činnosťou občanov, jedná sa o komunálny odpad. **Komunálny odpad** je zmesou rôznych druhov odpadov, ktoré môžu vzniknúť činnosťou občanov.

Niektoré zložky komunálneho odpadu môžu byť nebezpečné pre životné prostredie alebo ľudské zdravie (oleje, elektroodpad, batérie). Pneumatiky a staré vozidlá sa napriek tomu, že odpad z nich môže pochádzať aj od občanov, za komunálny odpad nepovažujú.

Z tohto dôvodu existujú pre niektoré druhy odpadov špeciálne pravidlá a povinnosti ktoré určujú ako s týmto odpadom nakladať.

Komunálne odpady (ďalej „KO“)

sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb. Za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp alebo na parkovanie, alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk.

Za komunálne odpady sa považujú aj odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ.

Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej

zelene na pozemkoch fyzických osôb.

Ku komunálnemu odpadu nepatria odpady vznikajúce pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa. Tento odpad má síce podobné vlastnosti a zloženie ako odpad z domácností, ale vzniká pri výrobnej, obchodnej činnosti či činnosti poskytovania služieb (napr. odpad z obalov pochádzajúcich z výrobkov pre danú výrobu, obaly z tovaru, atď.).

Pozor zmena od 1.1.2016!

Z definície komunálneho odpadu je vyňatý aj odpad zo zelene z pozemkov právnických osôb a občianskych združení – t. j. za tento odpad už nie je zodpovedná obec.

Komunálnym odpadom nie je ani obsah domových žump z rodinných domov.

Zložka komunálnych odpadov je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu. **Zložka komunálneho odpadu sa považuje za vytriedenú, ak neobsahuje iné zložky komunálneho odpadu alebo iné nečistoty, ktoré možno zaradiť**

ako samostatné druhy odpadov.

Už z definície je zrejmé, že pre vytriedenú zložku KO je určujúca čistota vytriedenia, keďže zmyslom triedeného zberu odpadu je zabezpečiť zhodnotenie vytriedených zložiek KO.

Triedený zber komunálnych odpadov je činnosť, pri ktorej sa oddelene zbierajú zložky komunálnych odpadov.

Zmesový komunálny odpad je nevytriedený komunálny odpad alebo komunálny odpad po vytriedení zložiek komunálneho odpadu.

Drobný stavebný odpad (ďalej len „DSO“) je odpad z bežných udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, za ktorý sa platí miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.



Kalendárový zber je zber oddelene zbieranej zložky komunálneho odpadu v určenom čase, ktorú určí obec vo všeobecne záväznom nariadení (ďalej len „VZN“). Tento zber spočíva v pristavení vozidla alebo zberných nádob v určitom čase najviac na jeden deň, pričom obec o tomto zbere informuje obyvateľov vopred, spôsobom v mieste obvyklým.

Množstvomý zber je zber zmesových komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, pri ktorom ich pôvodca platí miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady ustanovený podľa osobitného predpisu (VZN obce) vo výške, ktorá je priamo úmerná množstvu týchto odpadov vyprodukovaných pôvodcom odpadu za daný čas.

NAKLADANIE S KOMUNÁLNYM ODPADOM - KO

Za nakladanie s KO, ktoré vznikli na území obce, **a s DSO**, ktoré vznikli na území obce, **zodpovedá obec**, ak zákon o odpadoch neustanovuje inak.

Obec je zodpovedná za riadenie celého procesu nakladania s KO a DSO na území obce.

Zložky triedeného zberu KO:

- 🔄 obaly (z plastu, skla, papiera, kovu, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky - VKM)
- 🔄 neobalové výrobky (výrobky z plastu, skla, papiera alebo z viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky - VKM)
- 🔄 elektrozariadenia
- 🔄 batérie a akumulátory
- 🔄 biologicky rozložiteľný odpad (odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov)
- 🔄 biologicky rozložiteľný kuchynský odpad (okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania – prevádzkovateľ kuchyne)
- 🔄 jedlé oleje a tuky
- 🔄 drobný stavebný odpad

Komunálne odpady vrátane oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, sa podľa Katalógu odpadov (vyhláška č. 365/2015 Z. z.) zaraďujú do skupiny 20.

OBEC JE POVINNÁ ZABEZPEČIŤ:	FINANCUJE:
zber a prepravu <u>zmesového komunálneho odpadu</u>	obec z poplatku za KO
zavedenie a vykonávanie triedeného zberu <u>biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu*</u> okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania – „prevádzkovateľ kuchyne“	obec z poplatku za KO
zavedenie a vykonávanie triedeného zberu <u>jedlých olejov a tukov z domácností</u>	obec z poplatku za KO
zavedenie a vykonávanie triedeného zberu <u>biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov – zelený odpad**</u>	obec z poplatku za KO
zber a prepravu <u>objemných odpadov***</u> , podľa potreby, najmenej dvakrát do roka	obec z poplatku za KO
zber a prepravu <u>oddelene zbieraných zložiek KO z domácností s obsahom škodlivých látok***</u> , podľa potreby, najmenej dvakrát do roka	obec z poplatku za KO
<u>zavedenie a vykonávanie triedeného zberu KO pre papier, plasty, kovy a sklo</u>	výrobcovia prostredníctvom OZV

* povinnosť platí od 1.1. 2017 – je možné uplatniť si výnimku

** od 1.1. 2017 – už nie je možné si uplatniť výnimku

*** nevzťahuje sa na obec so zberným dvorom a súčasne počtom obyvateľov menším ako 5000

OBEČ JE POVINNÁ ZABEZPEČIŤ:	FINANCUJE:
zavedenie <u>množstvomého zberu DSO</u>	f nancujú občania v zmysle výšky poplatkov určených obcou vo VZN o poplatkoch
<u>zverejnenie popisu celého systému nakladania s KO vrátane triedeného zberu v obci na svojom webovom sídle</u>	f nancuje obec
<u>zabezpečenie odpadu pred prístupom medveďa hnedého</u> (Ursus arctos) v ustanovených oblastiach	
vypracovanie programu obce (tzv. Program odpadového hospodárstva), ak ročná produkcia KO vrátane DSO presahuje 350 ton alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1000	
OBEČ JE POVINNÁ UMOŽNIŤ:	FINANCUJE:
Organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV) pre elektrozariadenia a pre batérie a akumulátory (resp. výrobcom s individuálnou autorizáciou pre uvedené výrobky alebo tretej osobe pre batérie): 1. <u>zaviesť a prevádzkovať</u> na jej území systém oddeleného <u>zberu elektroodpadu z domácností a použitých prenosných batérií a akumulátorov</u> 2. <u>užívať</u> existujúce zariadenia na zber KO	f nancujú výrobcovia elektrozariadení a prenosných batérií a akumulátorov, resp. OZV alebo tretia osoba

Vykonávať na území obce zber (vrátane mobilného zberu) a prepravu komunálnych odpadov môže obec sama alebo ten, kto má uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti s obcou!!!!

Okrem:

- 🌀 biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu od prevádzkovateľa kuchyne
- 🌀 distribútorov vykonávajúcich spätný zber a zber prostredníctvom zberného miesta použitých prenosných batérií a akumulátorov

súčasne:

- 🌀 na zber odpadov z obalov a neobalových výrobkov / triedený zber / aj zmluvu s príslušnou OZV

Všeobecne záväzné nariadenie obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi

Obec je povinná vo VZN upraviť v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podrobnosti o:

- 🌀 nakladaní so zmesovým KO, DSO, biologicky rozložiteľným KO /vrátane spôsobu zberu a prepravy/
- 🌀 spôsobe zberu DSO, objemného odpadu a odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok
- 🌀 spôsobe a podmienkach zberu odpadov z obalov a neobalových výrobkov /zbieraných spolu/, elektroodpadov z domácností, použitých prenosných a automobilových batérií a akumulátorov, liekov či jedlých olejov a tukov
- 🌀 nakladaní s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne
- 🌀 prevádzkovaní zberného dvora /ak ním obec disponuje/
- 🌀 spôsobe nahlasovania nezákonne umiestneného odpadu
- 🌀 dôvodoch nezavedenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu /uplatnenie výnimky/

Pomôcka pre vypracovanie VZN obce o nakladaní s KO a DSO vypracovaná ministerstvom je uverejnená na stránke ministerstva:

www.minzp.sk/fles/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/struktura-vzn-obce.pdf

Obec bola povinná do 30.6.2016 zosúladiť svoje VZN o nakladaní s odpadmi s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z..

Použitie miestneho poplatku za KO a DSO (zákon č. 582/2004 Z.z.) je účelovo viazané len na nakladanie s KO a DSO a nie je možné ho použiť na iné oblasti životného prostredia.

Vo VZN má byť ustanovený aj spôsob úhrady zberných nádob na zmesový komunálny odpad či výška poplatku a zahrnutie nákladov do miestneho poplatku za KO a DSO, keďže náklady znáša pôvodný pôvodca - obyvateľ.

ROZŠÍRENÁ ZODPOVEDNOSŤ VÝROBCOV - RZV

Rozšírená zodpovednosť výrobcu (ďalej len „RZV“) je súhrn povinností výrobcu vyhradeného výrobku vzťahujúcich sa na výrobok počas všetkých fáz jeho životného cyklu. To znamená, že výrobca je povinný dbať už od návrhu výrobku, cez jeho predpokladaný výrobný proces, spotrebu až po vznik odpadu z výrobku na predchádzanie vzniku odpadu, podporu opätovného použitia výrobku a samotné nakladanie s odpadom.

Rozšírená zodpovednosť výrobcov sa vzťahuje na tzv. **vyhradené výrobky**, kam spadajú:

- obaly
- neobalové výrobky
- elektrozariadenia
- batérie a akumulátory
- pneumatiky
- vozidlá



Výrobca vyhradeného výrobku si svoje povinnosti vyplývajúce z RZV môže plniť individuálne alebo kolektívne (pre neobalové výrobky je možné len kolektívne plnenie). Oba spôsoby plnenia podliehajú posudzovaniu zo strany MŽP a následnej autorizácii. Kolektívne plnenie povinností sa uskutočňuje prostredníctvom novovzniknutých **organizácií zodpovednosti výrobcov** (ďalej OZV) alebo prostredníctvom tretej osoby (platí iba pre vyhradený výrobok batérie a akumulátory).

OZV je spoločnosť založená, vlastnená a prevádzkovaná výlučne výrobcami vyhradených výrobkov. OZV v súlade s udelenou autorizáciou zabezpečuje na základe zmluvy o plnení vyhradených povinností plnenie týchto povinností za zastúpených výrobcov vyhradeného výrobku. Účelom organizácie zodpovednosti výrobcov nie je dosahovanie zisku.

Autorizovaná OZV je povinná napr. (§28 ods. 4 zák. č. 79/2015 Z. z.):

- 🔄 vytvoriť, financovať, prevádzkovať a udržiavať funkčný systém združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu
- 🔄 zabezpečiť odobratie celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu
- 🔄 vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity
- 🔄 každoročne najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka zaslať ministerstvu ŽPSR zoznam obcí, s ktorými má na príslušný kalendárny rok uzatvorené zmluvy

Novozaložené inštitúcie budú tzv. Koordinačné centrá (ďalej len „KC“). KC budú združovať OZV-čky a výrobcov s individuálnou autorizáciou pre dané výrobky, resp. tretie osoby pri batériách.

Pre odpad z **obalov a neobalových výrobkov** môže byť založené iba **jedno** spoločné **koordinačné centrum**.

Koordinačné centrum je **povinné** napr.:

- vytvoriť a prevádzkovať klientskú linku pre obce, pôvodcov odpadu a držiteľov odpadu
- identifikovať nezazmluvnené obce
- prijímať informácie o nezabezpečení odvozu z miest ich zberu a zabezpečiť nápravu takeého stavu
- na žiadosť obce organizovať zosovanie, ktorým sa určuje OZV, v prípade obce, s ktorou žiadna OZV zmluvu dobrovoľne neuzavrela
- na žiadosť obce sprostredkovať komunikáciu medzi OZV a obcou, prípadne zabezpečiť tretiu stranu pri vylosovanej OZV

Do zriadenia koordinačného centra zriadilo MŽP klientskú linku tel. číslo: 02 5956 2261 email: odpady@enviro.gov.sk, bližšie informácie na: www.minzp.sk/aktualne/oznam-zriadeni-klientskej-linky.html

Doteraz zriadené Koordinačné centrá:

- elektrozariadenia a elektroodpad:
KC elektroodpad, družstvo, Ružová dolina 6, 821 08 Bratislava – Ružinov
- obaly a neobalové výrobky:
KC OBALY, družstvo, Bohrova 1, 851 01 Bratislava – Petržalka
- staré vozidlá:
Koordinačné centrum pre staré vozidlá, Bojnická 2977/3, 831 04 Bratislava – Nové Mesto

TRIEDENÝ ZBER KOMUNÁLNYCH ODPADOV Z OBALOV A ODPADOV Z NEOBALOVÝCH VÝROBKOV

V prípade obalov a neobalových výrobkov, môže v každej obci pôsobiť len jedna **OZV pre odpady z obalov a neobalových výrobkov** spoločne, preto musí mať takáto OZV **zmluvu s obcou**. Obec je oprávnená vypovedať zmluvu s OZV k 31. decembru kalendárneho roka bez udania dôvodu. Výpoveď sa musí doručiť OZV najneskôr 60 kalendárnych dní pred ukončením zmluvného vzťahu.

Zároveň musí mať obec aj zmluvu so zberovou spoločnosťou, ktorá triedený zber v obci vykonáva. Táto zberová spoločnosť musí mať ešte aj zmluvu s OZV pre obaly, s ktorou má zmluvu aj obec. Vytvorí sa tak trojuholník zmluvných vzťahov.

Obec má povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu pre:

- 🌀 papier
- 🌀 plasty
- 🌀 kovy
- 🌀 sklo
- 🌀 viacvrstvové kombinované materiály – dobrovoľné

Od 1.7.2016 triedený zber týchto komodít vo Vašej obci f nancuje OZV - NATUR-PACK

- Zbierajú sa obaly (napr. krabica) a neobaly (napr. noviny) spolu do príslušnej zbernej nádoby/vreca
- **OZV prebrala systém zberu tak, ako bol nastavený v 1. polroku 2016**

Náklady na zabezpečenie zberných nádob (kontajnery, vrecia) na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša OZV.

Nádoby (kontajnery, vrecia) na triedený zber sú obci poskytované v prvom rade na dosiahnutie zákonom

stanovených minimálnych štandardov zberu. Doplňenie dodatočných nádob, prípadne zmena frekvencie vývozu budú možné až po zabezpečení minimálnych štandardov zberu vo všetkých zazmluvnených obciach. Viac sa o štandardoch zberu dočítate ďalej.

Keďže výrobcovia preberajú zodpovednosť za odpad zo svojich výrobkov, budú f nancovať zber a spracovanie vytriedeného odpadu z nich, čo bola doteraz povinnosť obce (výrobcovia elektrozariadení, batérií a akumulátorov prebrali zodpovednosť za f nancovanie zberu a spracovanie odpadu z týchto výrobkov už v minulosti a táto povinnosť zostala pre nich zachovaná).

Obciam zostáva povinnosť f nancovať a zabezpečiť zber a spracovanie zmesového KO (nevytriedený odpad v čiernych/kovových nádobách), biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (bioodpad zo záhrad, parkov, cintorínov; kuchynský odpad od občanov; jedlé oleje a tuky), objemného odpadu a vytriedeného nebezpečného odpadu.

Z toho vyplýva, že čím viac odpadu obyvatelia vytriedia vo farebných nádobách či vreciach, tým menšia f nančná záťaž zostane na pleciach obcí a jej obyvateľov!!!

OZV pre obaly je oprávnená vykonávať priebežnú kontrolu skutočného zloženia oddelene zbieranej zložky KO v zbernej nádobe pre ňu určenej. Ak zistí, že **obsah tejto nádoby zahŕňa inú zložku KO, než takú pre ktorú je zberná nádoba určená, v rozsahu viac ako 50 %, za naskladanie s takto vyzbieranou zložkou KO v zbernej nádobe zodpovedá obec.**

Z tohto dôvodu je potrebné informovať a motivovať občanov, aby dbali na pravidlá správneho triedenia odpadu.

Zmluva, ktorá sa uzatvára medzi obcou a OZV musí okrem všeobecných náležitostí zmluvy obsahovať najmä:

- popis systému triedeného zberu vrátane požiadaviek na výkon činností triedeného zberu,
- spôsob zisťovania podielu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v oddelene vyzbieraných zložkách KO (uvedené zisťovanie sa uskutočňuje na náklady OZV),
- spôsob a formu preukazovania materiálového toku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov,
- podmienky uskutočňovania informačných aktivít na území obce,
- výšku nákladov na triedený zber v obci.

§59

ods. 3 zák. 79/2015

Čo sa stane v prípade, ak obec neuzatvorila zmluvu s OZV pre obaly?

Obec požiada Koordinačné centrum pre prúd odpadov z obalov a z neobalových výrobkov, aby zabezpečila zosovanie, ktorým sa určí zmluvný partner obce (OZV). Následne môže takto pridelená OZV vykonať v obci overenie funkčnosti triedeného zberu a navrhnúť opatrenia. V prípade neakceptovania daných opatrení môže OZV uhrádzať obci len tzv. obvyklé náklady.

Zberné nádoby

Zberné nádoby použité na zabezpečenie triedeného zberu KO musia byť navzájom farebne rozlíšené v nasledujúcich farbách pre uvedené zložky KO, ak sú v obci zbierané samostatne:

- a) modrá pre zložku papier,
- b) zelená pre zložku sklo,
- c) žltá pre zložku plast,
- d) červená pre zložku kovy,
- e) oranžová pre viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky.

Vyššie uvedené zberné nádoby musia byť označené štítkom s rozmermi najmenej 20 cm × 25 cm, ktorý je čitateľný, nezmazateľný, umiestnený na zbernej nádobe na viditeľnom mieste a obsahuje údaje o odpade, pre ktorý je nádoba určená. V prípade, že obec používa pôvodné zberné nádoby na triedený zber KO, ktoré nie sú v súlade s vyššie uvedeným farebným rozlíšením, je potrebné tieto pôvodné zberné nádoby označiť štítkom so zhodným farebným rozlíšením, ako je určené pre zbernú nádobu. Takéto označenie je povolené len do nahradenia pôvodných zberných nádob novými, ktoré budú v súlade s vyššie uvedeným farebným rozlíšením.

Na triedený zber KO pre plasty, kovy vrátane akýchkoľvek viacvrstvových kombinovaných materiálov a v ich ľubovoľnej kombinácii sa môže použiť spoločná zberná nádoba, ak je zabezpečené, že budú následne roztriedené a takáto forma zberu nezneumožní ich recykláciu. V takomto prípade sa zberná nádoba označí farebnými štítkami zložiek KO, pre ktorých spoločný zber je určená. **Pozor, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky sa nesmú zbierať spoločne s papierom!**

Požiadavky na farebné rozlíšenie zberných nádob a ich označenie nadobúdajú účinnosť 1. januára 2017.



Štandardy zberu

Novinkou, ktorú upresňuje vykonávacia vyhláška č. 371/2015 Z. z., je pre obce povinnosť naplniť tzv. **štandardy zberu**, predstavujúce minimálne zberové kapacity v jednotkách objemu, teda zberné nádoby či vrecia, ktoré musia byť k dispozícii jednému obyvateľovi obce počas kalendárneho roku s príslušnou frekvenciou odvozu. Každá

obec si musí každoročne sama vypočítať štandard zberu (spoločnosť NATUR-PACK, a.s. je aktívne súčinná v rámci spolupráce s obcami), ktorý je súčinom počtu obyvateľov obce k 30. júnu predchádzajúceho kalendárneho roku a štandardom zberu na jedného obyvateľa za príslušný kalendárny rok, ktorý je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Rok Zložka	2017	2018	2019	2020 a nasledujúce roky
	litrov/obyvateľa/rok			
Papier	60	170	280	390
Sklo	30	50	70	90
Plast	120	350	570	800
Kovy	10	50	80	110

Naplnenie štandardov zberu je súčin frekvencie odvozu a objemu zberných nádob, zarátava sa aj zberová kapacita dostupná prostredníctvom zberného dvora v obci či zberová kapacita prostredníctvom mobilného zberu.

Ako sme už spomínali, povinnosťou každej obce je dosahovať uvedené minimálne štandardy zberu. Preto aj povinnosťou OZV NATUR-PACK je zabezpečiť zberné

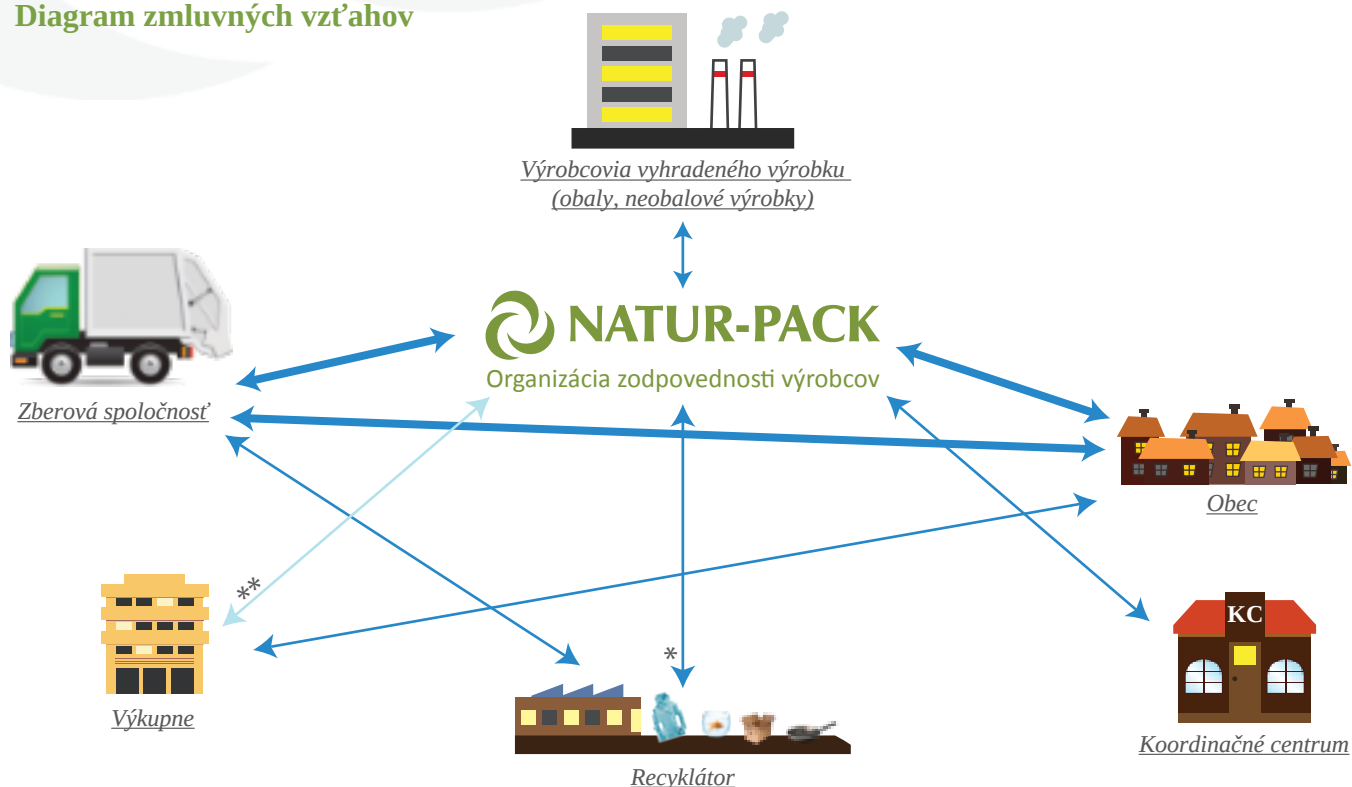
nádoby (kontajnery, vrecia) s príslušnou frekvenciou vývozu do obcí tak, aby tieto štandardy boli splnené. Ako je vidieť vo vyššie uvedenej tabuľke, štandardy sa každým rokom navyšujú, čiže aj dopĺňanie zberných nádob bude stúpať, prípadne sa bude zvyšovať frekvencia vývozu až do roku 2020. Dodatočné dopĺňanie zberných nádob či zmena frekvencie vývozu budú možné až po zabezpečení týchto štandardov zberu vo všetkých zazmluvnených obciach.

Zmluvné vzťahy

Ako už bolo na začiatku tejto kapitoly spomenuté, **obec** musí mať uzavretú **zmluvu** na zabezpečenie triedeného zberu KO s **jednou OZV pre obaly**. Zároveň musí mať **obec zmluvu** aj **so zberovou spoločnosťou**, nakoľko vykonávať na území obce zber (vrátane mobilného zberu) a prepravu KO môže len ten, kto má na túto činnosť uzavretú zmluvu s obcou (ak obec túto činnosť nevykonáva sama). Zároveň je ešte potrebná aj **zmluva medzi touto zberovou spoločnosťou a OZV pre obaly**, s ktorou má zmluvu aj obec. Vytvorí sa tu teda trojuholník hlavných zmluvných vzťahov.

Okrem týchto hlavných zmluvných vzťahov sa zmluvy uzatvárajú aj medzi ďalšími subjektmi. Čo sa týka obce, tak sa jedná o zmluvu s výkupňami, nakoľko vykonávajú na území obce zber KO.

Diagram zmluvných vzťahov



* - v prípade, ak zhodnotenie zabezpečuje OZV NATUR-PACK

** - zmluva medzi OZV NATUR-PACK a výkupňou nevyplýva zo zákona

Kto môže vykonávať v obci zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov?

Vykonávať na území obce zber (vrátane mobilného zberu) a prepravu KO môže obec sama alebo ten, kto má uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti s obcou.

Zároveň ten, kto takýto zber vykonáva, musí mať zmluvu aj s OZV, s ktorou má zmluvu obec.

Zmluva medzi obcou a tým, kto na jej území vykonáva zber KO, sa uzatvára na určitý čas, obvykle na päť rokov alebo na dobu neurčitú s výpovednou dobou obvykle 12 mesiacov.

Zmluva medzi OZV pre obaly a tým, kto vykonáva triedený zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v obci, sa uzatvára v rozsahu výšky nákladov dohodnutých v zmluve medzi obcou a OZV pri dodržaní bežných obchodných zvyklostí a obsahuje najmä:

- dohodu o špecifikácii nákladov na triedený zber, ich výške, podmienkach úhrad a spôsob fakturácie,
- spôsob verifikovania množstva oddelene vyzbieraných zložiek KO a vykonaných činností v rámci triedeného zberu,
- spôsob a formu preukazovania materiálového toku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov.

§59

ods. 4 písm. a) až c)
zák. 79/2015

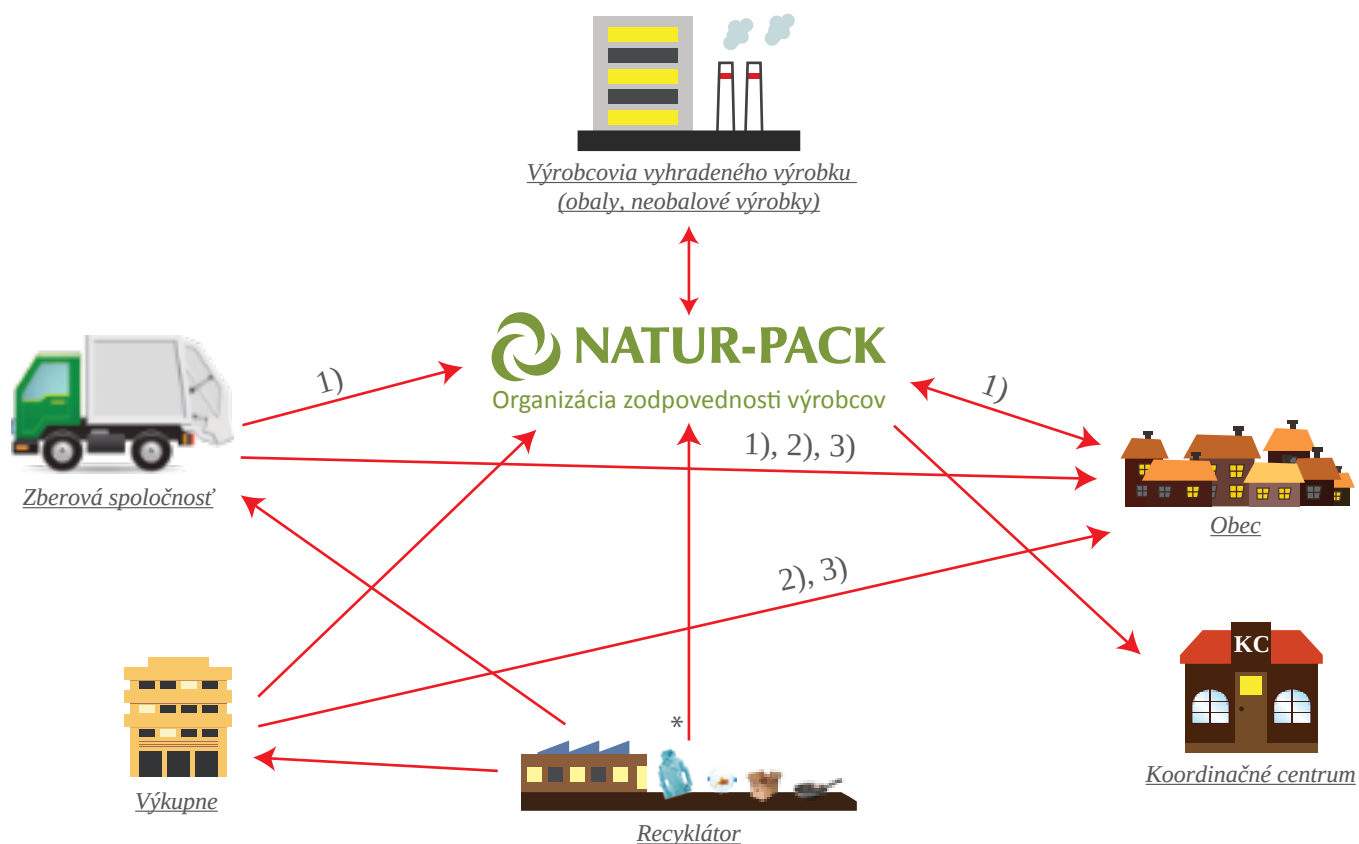
Čo sa stane ak zberová spoločnosť neuzavrie zmluvu s OZV?

Ak ten, kto vykonáva triedený zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v obci neuzatvorí zmluvu s OZV ani do 45 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy obec - OZV pre obaly, napriek tomu, že financovanie triedeného zberu KO je zabezpečené, je obec oprávnená vypovedať zmluvu s tým, kto vykonáva na jej území triedený zber KO. Vypovedná doba je 45 dní a začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení vypovede.

Informačné toky

Výmena a poskytovanie informácií sú zakotvené v zákone a jednak vyplývajú aj zo zmluvných podmienok.

Diagram informačných tokov



* - v prípade ak zhodnotenie zabezpečuje OZV NATUR-PACK

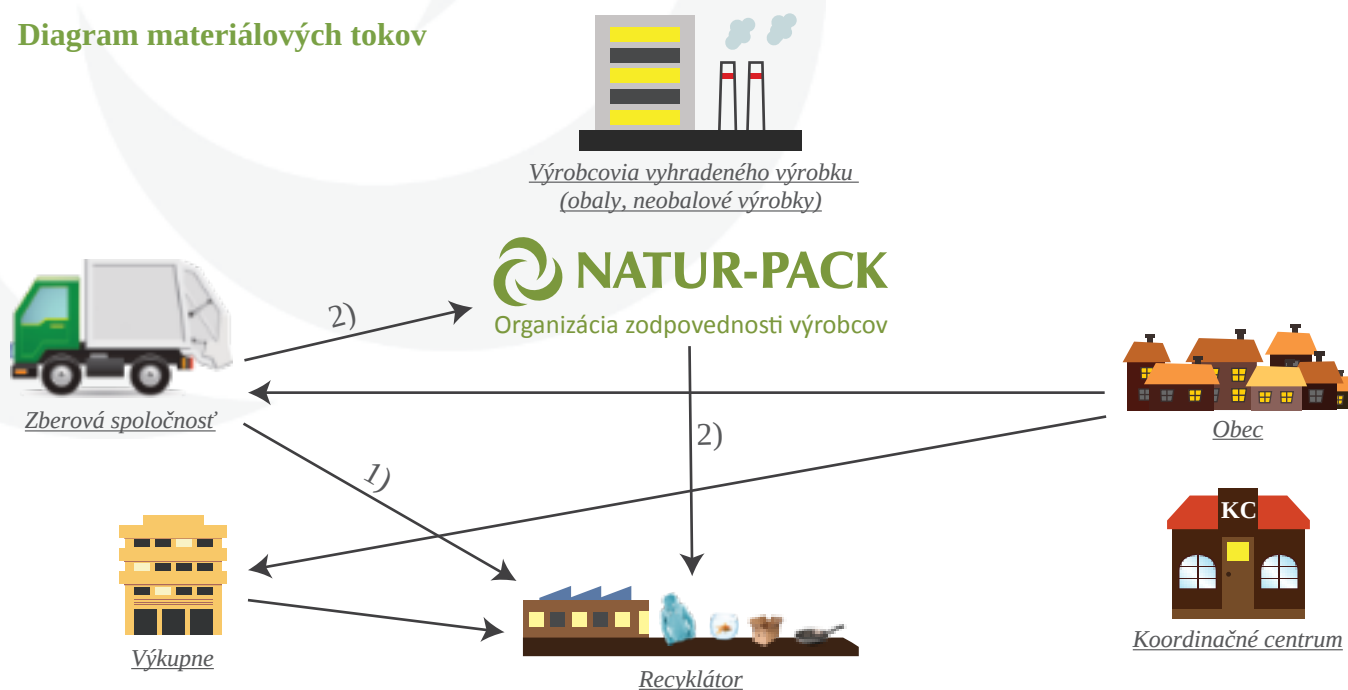
1) Zberová spoločnosť ohlasuje OZV NATUR-PACK informácie o množstvách vyzbieraných odpadov a o materiálovom toku. OZV NATUR-PACK/zberová spoločnosť poskytne údaje obci a obec OZV NATUR-PACK potvrdí vykázané množstvá. V súvislosti so zberom odpadov z obalov a neobalových výrobkov tvoriacich súčasť KO na území obce, množstvá odpadov, ktoré sa v zazmluvnenej obci vyzbierajú, potvrdzuje na ročnej báze obec.

2) Povinnosť každého, kto robí výkup alebo zber KO na území obce, je ročne ohlásiť na príslušnom tlačíve množstvo vyzbieraného alebo vykúpeného KO danej obci.

3) Obec má právo požadovať informácie potrebné na plnenie povinností podľa §14 / viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s ním a ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy OH/ aj od subjektov, ktoré na jej území nakladajú s KO a to v rozsahu, ktorý je potrebný na vyplňanie evidenčného listu odpadu.

Materiálové toky

Diagram materiálových tokov



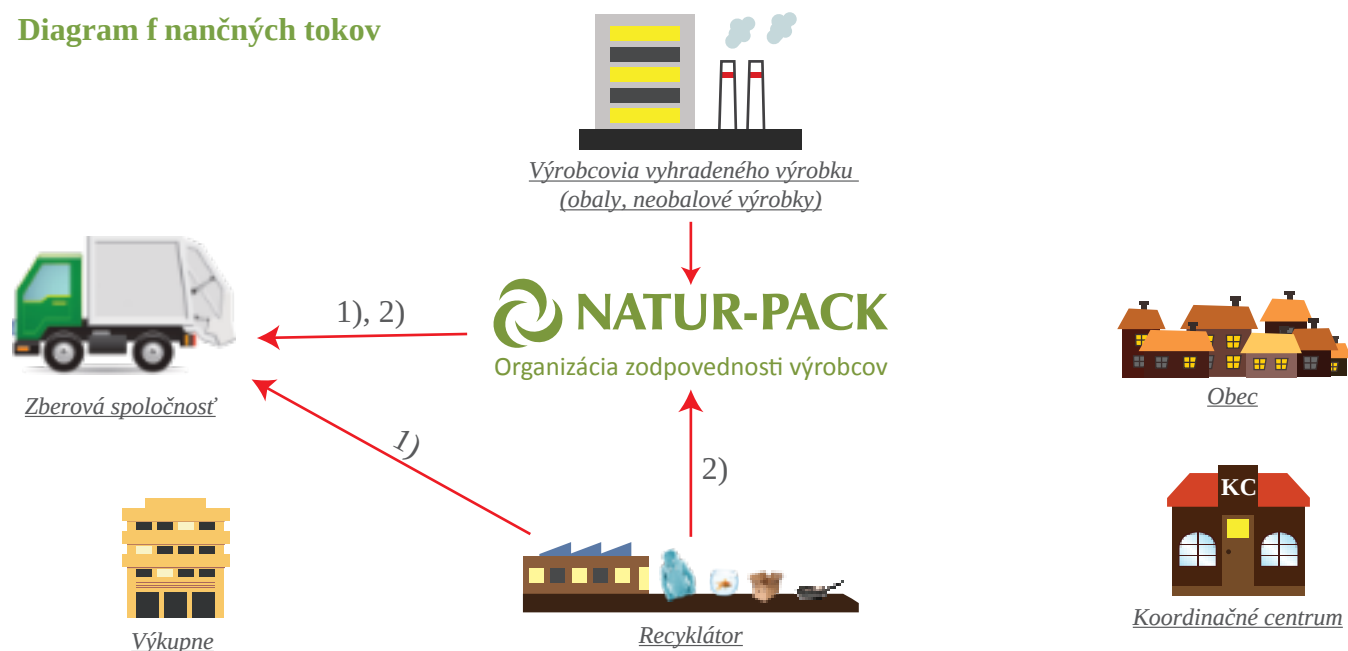
1) Zberová spoločnosť odovzdáva odpady recyklátorovi. Náklady na triedený zber v obci sa znížia o príjem zberovej spoločnosti z predaja surovín.

2) V prípade ak OZV zabezpečuje zhodnotenie odpadu, zberovej spoločnosti uhrádza náklady na zber, prepravu a dotriedenie

Finančné toky

Celý finančný tok týkajúci sa triedeného zberu komunálneho odpadu z obalov a neobalových výrobkov ide mimo obec, nakoľko ho financujú výrobcovia. Samozrejme, náklady na triedený zber sa znížia o príjem z predaja surovín!

Diagram finančných tokov



1) V prípade, ak zberová spoločnosť odovzdáva odpady recyklátorovi, náklady na triedený zber v obci sa znížia o príjem zberovej spoločnosti z predaja surovín.

2) V prípade, ak OZV priamo obchoduje s vyzbieraným odpadom z obalov a neobalových výrobkov, OZV zberovej spoločnosti uhrádza náklady na zber, prepravu a dotriedenie.

Systém sleduje a eviduje nielen materiálové, ale aj finančné toky v oblasti zberu, zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, pričom každý účastník systému má možnosť podieľať sa na jeho tvorbe, ale i kontrole. Systém garantuje plnenie záväzných limitov zberu, recyklácie a zhodnocovania odpadov z obalov. Prioritou je a bude stále zefektívňovanie systému zberu, zhodnocovania a recyklácie, a v neposlednom rade optimalizácia jeho nákladovosti, teda znižovanie nákladov subjektov zainteresovaných v tomto systéme.

V prípade nedôsledného triedenia znáša finančné náklady obec!

Zber a výkup odpadu

Ten kto vykonáva na území obce zber, výkup alebo prepravu KO (vrátane mobilného zberu), je povinný mať na túto činnosť uzatvorenú zmluvu s obcou.

Ten, kto **vykonáva zber** odpadu alebo **výkup** odpadu **je povinný** (a zároveň si plní povinnosti držiteľa odpadu podľa §14 ods. 1 zákona):

- zverejňovať druhy zbieraných alebo vykupovaných odpadov vrátane podmienok tohto zberu alebo výkupu
- označiť zariadenie na zber odpadov alebo na výkup, odpadov,
- zaradiť odpad odobratý od fyzickej osoby ako komunálny odpad** (toto sa nevzťahuje na zber starých vozidiel a odpadových pneumatík),
- oznamovať obci**, na ktorej území sa zber alebo výkup uskutočňuje, **údaje o druhu a množstve** vyzbieraného alebo vykúpeného odpadu (na ročnej báze do 31.januára nasledujúceho roka. Vzor tlačiva *Ohlásenie o zbere alebo výkupu odpadu* je uvedený v prílohe č. 11 vyhlášky č. 366/2015 Z.z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti.). Priebežné údaje môže obec požadovať aj na mesačnej báze, z dôvodu vedenia evidencie podľa § 14 (povinnosti držiteľa odpadu) za komunálne odpady vznikajúce na jej území. Priebežné údaje aj ročné údaje sa ohlasujú za zber aj výkup samostatne.

Ten, kto vykonáva zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, je zároveň povinný mať uzavretú zmluvu s OZV pre obaly (alebo s výrobcom s individuálnou autorizáciou).

Ten, kto vykonáva výkup odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, je povinný najneskôr do 15 pracovných dní po ukončení štvrtého roka oznamovať druh a množstvo vykúpeného odpadu a informácie o jeho zhodnotení: OZV pre obaly, ktorá má zmluvu s obcou, v ktorej sa výkup realizuje (formu a spôsob ohlasovania bližšie špecifikuje zmluva medzi výkupcom a OZV NATUR-PACK).

Ten, kto **vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu**, musí plniť aj ďalšie povinnosti, napr.:

- vyžadovať od fyzickej osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje, predloženie jej dokladu totožnosti



(eviduje údaje v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti) a túto evidenciu uchovávať,

- viest' a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve kovových odpadov odobratých alebo vykúpených od týchto fyzických osôb,
- viest' a uchovávať opis a dokumentáciu (fotodokumentácia alebo videodokumentácia) o kovovom odpade od vstupu do zariadenia na zber odpadov až po jeho konečné umiestnenie v zariadení na zber odpadov,
- uhrádzať platbu za výkup kovového odpadu formou peňažného poukazu na výplatu alebo formou bezhotovostného platobného styku,
- pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby vypočítať a odviesť daň podľa § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
- používať pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo,
- zhromažďovať prevzatý kovový odpad aspoň sedem dní odo dňa jeho prevzatia pred jeho odovzdaním ďalšiemu držiteľovi na ďalšie nakladanie,
- monitorovať priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, uchovávať záznam z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia a na vyžiadanie tento záznam poskytnúť orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Propagačné a vzdelávacie aktivity

Autorizovaná OZV je povinná vykonávať v zazmluvnených obciach propagačné a vzdelávacie aktivity.

Propagačné a vzdelávacie aktivity sú zamerané na konečného používateľa a poskytujú informácie napr. o:

- spôsoboch predchádzania vzniku odpadu,
- skutočnosti, že triedený zber KO z obalov a neobalových výrobkov zabezpečuje výrobca a znáša aj náklady s tým spojené,
- skutočnosti, že náklady na tento triedený zber nie sú súčasťou miestneho poplatku za KO a DSO, okrem nákladov spôsobených nedôsledným triedením,
- význame účasti obyvateľstva na triedenom zbere KO,
- spôsoboch nakladania s odpadom vyzbieraným v rámci triedeného zberu,
- ďalších skutočnostiach týkajúcich sa triedeného zberu odpadu (napr. význame označení na obaloch či úlohe, ktorou občania prispievajú k zhodnoteniu a recyklácii odpadov z obalov).

Ukážky informačných materiálov si môžete stiahnuť na našej webovej stránke:
www.naturpack.sk/obce/informacne-materialy/.



Propagačné a vzdelávacie aktivity sa vykonávajú týmito formami:

- s celoslovenskou pôsobnosťou (oznam v tlači, rozhlas alebo televízii s celoslovenskou pôsobnosťou),
- so zameraním na konečného používateľa (oznam v tlači, rozhlas alebo televízii s lokálnou pôsobnosťou; obecným rozhlasom; na reklamných plochách; informáciami na výveskách, letákoch, prostriedkami elektronickej komunikácie; informačnou a vzdelávacou aktivitou pre verejnosť a školy).

Obec je povinná zverejniť na svojom webovom sídle (webovej stránke obce) popis celého systému nakladania s KO vrátane triedeného zberu v obci!!!!

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KOMUNÁLNY ODPAD A OBEC

Z pohľadu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu je triedenie veľmi dôležité, pretože biologický odpad tvorí 30 - 45% komunálneho odpadu.



Obec je povinná zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu:

- biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad a parkov, vrátane odpadu z cintorínov (zelený odpad),

POZOR!!! Od 1.1.2017 už nie je možné uplatnenie výnimky!!! – V rodinných domoch treba zabezpečiť kontajnery a následný zber alebo kompostéry a upraviť VZN.

- biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností *(ak si neuplatní výnimky),
- jedlých olejov a tukov z domácností*.

* Kto vykonáva zber a prepravu uvedených biologicky rozložiteľných odpadov v obci, je povinný mať na túto činnosť registráciu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky. Kto zhodnocuje takéto odpady, je povinný mať na túto činnosť schválenú prevádzku Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky.

1. biologický rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov

Zelený bioodpad predstavuje odpad zo záhrad, parkov a cintorínov¹⁾ (konáre, orezy stromov, tráva, listie).

V prípade **individuálnej bytovej výstavby obec zabezpečí**, aby každá **domácnosť** mala zbernú **nádobu s minimálnym objemom 120 litrov**, pričom frekvencia odvozu zberných nádob musí byť minimálne **jedenkrát za 14 dní** a zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu musí byť vykonávaný minimálne v období mesiacov marec až november, alebo aby každá domácnosť mala **kompostovací zásobník**, v ktorom budú tieto domácnosti kompostovať nimi vyprodukovaný biologicky rozložiteľný komunálny odpad.

Nádobu musí mať príslušné špecifiká – vid' ďalej. Obec musí zabezpečiť aj zber a zhodnotenie tohto odpadu (nesmie ho uložiť na skládke)!!! Ak obec zavedie tento systém, je vhodné zriadiť malú kompostáreň.

2. biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností

Na účel zabezpečenia triedeného zberu **biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností**²⁾ (ak si neuplatní výnimku nezavedenia tohto zberu) obec **zabezpečí zberové kapacity** v jednotkách objemu, dostupné pre každého obyvateľa obce **počas jedného kalendárneho roka s minimálnym objemom 250 litrov** (frekvencia odvozu najmenej jedenkrát za 14 dní).

Zberové kapacity sú získané súčinom objemu dostupných zberných nádob a frekvencie ich odvozu. Ak zberové kapacity nie sú postačujúce, obec zabezpečí ich navýšenie pridaním ďalších zberných nádob alebo zvýšením frekvencie ich odvozu.



Výnimky pre nezavedenie triedeného zberu KO pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností:

- zabezpečenie energetického zhodnotenia** týchto odpadov v zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťou R1 - obec preukazuje predložením dokladu napr. zmluva, faktúra o energetickom zhodnotení celého množstva zmesového KO činnosťou R1
- preukázanie, že **najmenej 50 % obyvateľov obce kompostuje** vlastný odpad – obec preukazuje preberacím protokolom, zmluvou alebo iným relevantným spôsobom,³⁾ že zabezpečila do domácnosti kompostovací zásobník
- preukázanie, že to neumožňujú **technické problémy** vykonávania zberu, najmä v historických centrách miest a v riedko osídlených oblastiach; uvedená výnimka sa uplatní iba pre túto časť obce,
- preukázanie, že je to **ekonomicky neúnosné**,⁴⁾ pretože náklady na nakladanie s týmto biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Triedený zber **biologicky rozložiteľných KO** (biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad) sa v individuálnej bytovej výstavbe **môže vykonávať ich spoločným zberom**⁵⁾. Na účel zabezpečenia takéhoto triedeného zberu obec zabezpečí, aby každá domácnosť mala zbernú nádobu s minimálnym objemom 120 litrov a frekvencia odvozu musí byť minimálne jedenkrát za 14 dní.

¹⁾ Podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (Katalóg odpadov) ide o odpad s katalógovým číslom 20 02 01 (tzv. „zelený odpad“).

²⁾ Podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (Katalóg odpadov) ide o odpad s katalógovým číslom 20 01 08, ktorý vzniká v domácnostiach.

³⁾ Ak si kompostovacie zásobníky zabezpečia občania sami, obec preverí túto skutočnosť a dokladuje podpísanými čestnými prehláseniami. Za domácnosť ho podpisuje jeden zástupca. V prehlásení je uvedené, koľko obyvateľov v domácnosti býva, a že sa týka kompostovania biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov. Čestné prehlásenia sa aktualizujú každé tri roky a musia byť prístupné kontrolným orgánom.

⁴⁾ Ak je v súčasnosti ročný poplatok na jedného obyvateľa za komunálne odpady a drobné stavebné odpady uvedený v platnom „VZN o poplatku“, nižší (bez zberu a spracovania biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov) ako 19,98375 EUR v bežnom roku a 20,0385 EUR v priestupnom roku, tak obec kombináciou „VZN o poplatku“, cenovými ponukami získanými prieskumom trhu, ktoré preukáza, koľko by obec platila v prípade zavedenia zberu a spracovania biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov, vypracuje prepočet o koľko by sa súčasný poplatok navýšil a dokladuje, že poplatok je vyšší ako 19,98375 EUR v bežnom roku a 20,0385 EUR v priestupnom roku.

⁵⁾ Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1069/2009 platí, že ak sa v nádobe na zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov nachádza aj malé množstvo biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov, je potrebné s celým vyzbieraným objemom nakladať ako s materiálom, ktorý musí prejsť pred ďalším zhodnotením tzv. hygienizáciou.

Zberné nádoby na zber biologicky rozložiteľného KO musia byť:

- vhodným spôsobom upravené na zabezpečenie dostatočného prísunu vzduchu, napríklad vetracie otvory a mriežka v spodnej časti zbernej nádoby,
- farebne odlíšené hnedou farbou (v prípade, že obec používa pôvodné zberné nádoby bez daného farebného rozlíšenia, je potrebné ich označiť farebným štítkom podľa bodu nižšie. Takéto označenie je povolené len do nahradenia pôvodných zberných nádob novými, ktoré budú v súlade s daným farebným rozlíšením.)
- označené štítkom s rozmermi najmenej 15 cm × 15 cm, ktorý je čitateľný, nezmazateľný, umiestnený na zbernej nádobe na viditeľnom mieste a obsahuje nápis „BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KOMUNÁLNY ODPAD“.

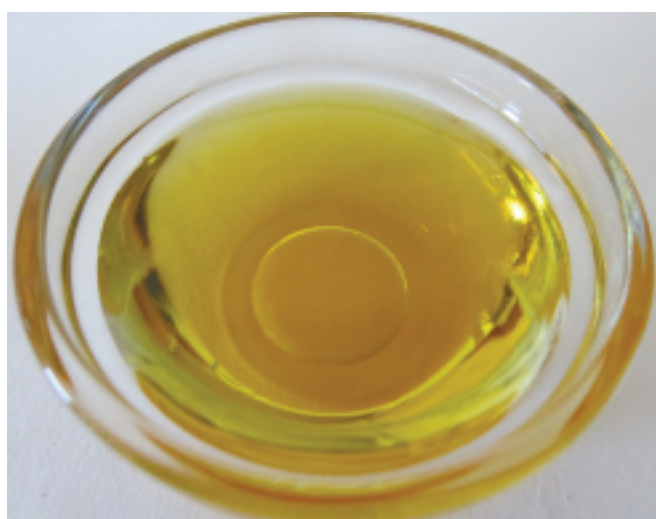
Požiadavky na zabezpečenie triedeného zberu biologicky rozložiteľného KO (zberové kapacity, zberné nádoby, označenie) nadobudli účinnosť **1. januára 2017**.

Zakazuje sa zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad, s výnimkou, na ktorú bol vydaný

súhlas (súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. b) zákona č. 79/2015 Z. z.)!!!

3. jedlé oleje a tuky z domácností

Obec je povinná zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov⁶⁾ od 1.1.2016. Najbežnejší systém zberu je, keď obyvatelia dávajú použitý olej do PET fľaš od olejov a odovzdávajú ho pri zavedenom zbere alebo ich môžu ukladať do špeciálnych kontajnerov určených na tento zber, alebo na zbernom dvore.



Prevádzkovateľ kuchyne

Prevádzkovateľom kuchyne je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (podľa § 2 ods. 4 písm. i) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov).

Povinnosti prevádzkovateľa kuchyne (okrem povinností držiteľa odpadu podľa §14 zák. č. 79/2015 Z. z.):

- zodpovedá za nakladanie s **biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom a reštauračným odpadom**⁷⁾, ktorého je pôvodcom
- zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom
- prevádzkovateľ kuchyne je povinný na vyžiadanie obce poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s nakladaním s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi
- prevádzkovateľovi kuchyne sa zakazuje uložiť biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom, do nádob určených obcou na zber komunálneho odpadu
- prevádzkovateľovi kuchyne sa zakazuje zbaviť sa použitých jedlých olejov a tukov vypúšťaním do kanalizácie
- prevádzkovateľovi kuchyne sa zakazuje používať drviče biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu napojené na verejnú kanalizáciu; uvedený zákaz sa neuplatní, ak vlastník verejnej kanalizácie, do ktorej sa tento odpad vypúšťa, s používaním drviča súhlasí a používanie drviča je upravené v zmluve o odvádzaní odpadových vôd uzavretej podľa osobitného predpisu (zákaz nadobudol účinnosť od 1.1.2017)

Obec je povinná umožniť tomu, kto vykonáva zber, prepravu, zhodnotenie a zneškodnenie biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu pre **prevádzkovateľa kuchyne, na jeho náklady a v súlade s platným všeobecne záväzným nariadením obce**

- zaviesť a prevádzkovať na jej území systém triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu,
- užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber komunálnych odpadov.

⁶⁾ Podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (Katalóg odpadov) ide o odpad s katalógovým číslom 20 01 25, ktorý vzniká v domácnostiach.

⁷⁾ Na biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne na vzťahujú aj veterinárne predpisy, predovšetkým Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1774/2002, zákon č. 39/2007 Z. z. v platnom znení a vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 148/2012 Z. z.

Obec **vo VZN** upraví podrobnosti o nakladaní s biologicky rozložiteľným KO, nakladaní s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne, spôsobe a podmienkach triedeného zberu jedlých olejov a tukov (od fyzických osôb), prípadne **dôvody nezavedenia** triedeného zberu KO pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

Cieľom obce má byť **znižovanie** množstva biologicky rozložiteľných KO **ukladaných na skládky** odpadov, a preto je zakázané vytriedený biologicky rozložiteľný KO ukladať na skládky odpadov.

Na zbernom dvore musí byť osobitne vyčlenený priestor alebo veľkokapacitný kontajner osobitne pre biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov a cintorínov.

Ministerstvo vydalo metodickú príručku pre obce týkajúcu sa požiadaviek na triedený zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Viac informácií na:

www.minzp.sk/fles/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/usmernenie-obce.pdf

Medved' hnedý a zabezpečenie odpadu pred jeho prístupom (v platnosti od 1.7.2016):

Povinnosť **zabezpečiť odpad pred prístupom medved'a hnedého** sa pre obec vzťahuje **LEN na zmesový KO a biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností**. V prípade, že sa obec považuje aj za „prevádzkovateľa kuchyne“ (prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania – školy, škôlky, ...), tak sa povinnosť týka aj takéhoto biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu.

Táto povinnosť je ale **ustanovená LEN na vybrané oblasti SR!** Týka sa to **vybraných oblastí okresov:**

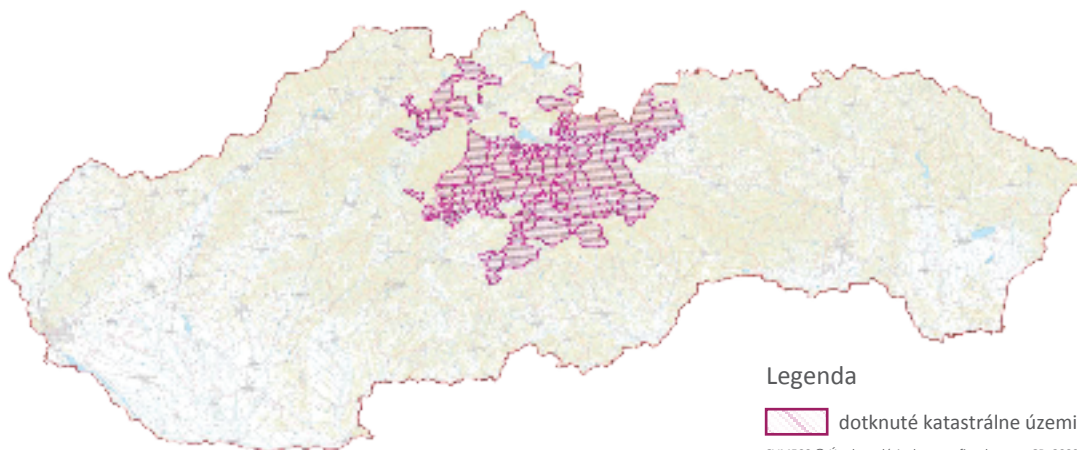
- Banská Bystrica
- Brezno
- Detva
- Dolný Kubín
- Liptovský Mikuláš
- Martin
- Námestovo
- Poprad
- Revúca
- Rimavská Sobota
- Ružomberok
- Turčianske Teplice
- Tvrdošín
- Žilina



Podrobný zoznam vybraných oblastí uvedených okresov sa nachádza v prílohe č. 19 vykonávacej vyhlášky zákona č. 371/2015 Z. z.

Ukážka katastrálnych území, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zabezpečenia odpadu pred medveďom hnedým:

Katastrálne územia a ich časti, v ktorých je držiteľ odpadu povinný zabezpečiť odpad pred prístupom medved'a hnedého



Legenda

 dotknuté katastrálne územie

SVM500 © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2000, č.005/001108-AG
Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 2012

TRIEDENÝ ZBER ĎALŠÍCH DRUHOV ODPADOV Z DOMÁCNOSTÍ

Elektroodpady, použité batérie a akumulátory

Bežnou praxou je, že batérie a elektroodpad občania odovzdávajú resp. sa ich zbavujú na miestach na to určených, ako napríklad predajné miesta elektrozariadení a batérií, zberné dvory či zberné miesta. Táto prax zostáva zachovaná i naďalej a rozširuje sa o nové druhy odpadov.

Pozor na tzv. podomových zberačov! Aj oni potrebujú mať zmluvu s obcou na vykonávanie takéhoto zberu (§ 81 ods. 13 zákona). Obec môže zberačovi bez zmluvy uložiť sankciu až do výšky 1 500 Eur (§ 115 ods. 1 písm.j) zákona).

Zber elektroodpadu sa zabezpečuje:

- a) v rámci spätného zberu v predajniach elektrospotrebičov – „kus za kus“ pri všetkých elektrospotrebičoch (napr. pri kúpe novej práčky – odovzdám starú práčku)
- b) v rámci spätného zberu je možné malé elektrospotrebiče do rozmeru 25 cm (napr. fén, varná kanvica, ... – tzv. „veľmi malý elektroodpad“) a elektroodpad zo svetelných zdrojov (napr. žiarivky, výbojky) odovzdať do predajní elektrospotrebičov bezplatne a bez povinnosti zakúpiť si elektrozariadenie v maloobchodnej predajni, ktorej predajná plocha vyhradená elektrozariadeniam je aspoň 400 m²
- c) na zbernom dvore, resp. mobilným zberom, s platným oprávnením*
- d) na zbernom mieste elektroodpadu (veľmi malý elektroodpad a elektroodpad zo svetelných zdrojov)

Zber elektroodpadu možno vykonávať len oddelene od ostatných druhov odpadov.

Zberné miesto elektroodpadu je špeciálne určené miesto, kde sa môže odovzdať veľmi malý elektroodpad a elektroodpad zo svetelných zdrojov do nádoby na to určenej. Na zriadenie zberného miesta sa uzatvára zmluva medzi vlastníkom priestorov a OZV pre elektrozariadenia (resp. výrobcom s individuálnou autorizáciou).

Ten, kto vykonáva zber elektroodpadu zo zberných miest elektroodpadu, od distribútorov vykonávajúcich spätný zber elektroodpadu alebo priamo **od konečných používateľov**, musí mať zmluvu s OZV pre elektrozariadenia (resp. s výrobcom s individuálnou autorizáciou) a následne im štvrtročne ohlasuje údaje z evidencie zberu.

Zmluva medzi obcou a OZV pre elektroodpady/výrobcom s individuálnou autorizáciou NIE JE zo zákona povinná. Obec ale takúto zmluvu uzavrieť môže, a to súčasne aj s viacerými OZV pre elektroodpady/výrobcami s individuálnou autorizáciou.

Zber použitých batérií a akumulátorov sa zabezpečuje:

- v prípade **prenosných** batérií a akumulátorov (napr. tužkové batérie, batérie v hodinkách, batérie z mobilných telefónov):

- a) spätným zberom u distribútora (predajca)
- b) zberom na zbernom mieste
- c) na zbernom dvore, resp. mobilným zberom, s platným oprávnením*

Spätný zber použitých prenosných batérií a akumulátorov je bezplatný a bez podmienky kúpy novej batérie alebo iného tovaru.

- v prípade **automobilových** batérií a akumulátorov:

- a) spätným zberom u distribútora (napr. čerpacia stanica, autoservis...)
- b) na zbernom dvore, resp. mobilným zberom, s platným oprávnením*

Zmluva medzi obcou a OZV pre použité batérie a akumulátory/výrobcom s individuálnou autorizáciou/tzv. tret'ou osobou NIE JE zo zákona povinná. Obec ale takúto zmluvu uzavrieť môže, a to súčasne aj s viacerými OZV pre použité batérie a akumulátory/výrobcami s individuálnou autorizáciou/tzv. tretími osobami.

Spätný zber použitých automobilových batérií a akumulátorov z motorových vozidiel od fyzickej osoby nemožno viazať na kúpu novej batérie alebo akumulátora, alebo iného tovaru a musí byť pre konečného používateľa bezplatný.

* Mobilný zber môže vykonávať iba oprávnená osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu s obcou podľa §81 ods. 13 zák. č. 79/2015 Z. z.

Objemný odpad a odpad s obsahom škodlivých látok

Obec je povinná zabezpečiť zber a prepravu objemných odpadov a vytriedených odpadov z domácností, ktoré obsahujú škodlivé látky, **najmenej dvakrát ročne**.

Táto povinnosť sa nevzťahuje na obec, ktorá má menej ako 5000 obyvateľov a na jej území je zriadený zberný dvor.

Pneumatiky

Pneumatiky bolo doteraz možné odovzdať na zbernom dvore, od roku 2016 však za odpadové pneumatiky preberajú zodpovednosť ich výrobcovia, ktorí ich od obyvateľov budú bezplatne a bez ohľadu na značku alebo podmienky viazanosti na kúpu novej pneumatiky **zbierať u distribútorov pneumatík** (napr. autoservisy, pneuservisy, predajne pneumatík) - **nová povinnosť**.

Odpadové pneumatiky už nie sú súčasťou komunálnych odpadov, obec nezabezpečuje ich zber a nie je možné ich zbierať ani na zbernom dvore.



Lieky a textil

Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky je potrebné odovzdať do verejných lekární.

V niektorých obciach zberové spoločnosti zbierajú použité

šatstvo a textil od občanov, medzi zbierané odpady nepatria hrubo znečistené textílie, koža a obuv (prípadne je potrebné sa riadiť pokynmi zberovej spoločnosti vykonávajúcej zber).

Drobný stavebný odpad

Drobný stavebný odpad vzniká pri prácach na nehnuteľnostiach ako sú domy, chaty, záhrady, rôzne prístavby, ploty, chodníky, múriky atď.. Sú to stavby, pri ktorých postačuje nahlásenie na stavebnom úrade príslušnej obci a nevyžaduje sa stavebné povolenie alebo ohlásenie (§55 a §56 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)).

Drobný stavebný odpad (ďalej len „DSO“) je odpad z činností vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu v rámci bežných udržiavacích prác.

Bežné udržiavacie práce sú (§ 139b ods. 15 zák. č. 50/1976 Zb. stavebný zákon) najmä:

- a) opravy fasády, opravy a výmena strešnej krytiny alebo povrchu plochých striech, výmena odkvapových žlabov a odtokových zvodov, opravy oplatenia a výmena jeho častí, ak sa tým nemení jeho trasa,
- b) opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien, dverí a schodištvých zábradlí,
- c) údržba a opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia stavby, ako aj výmena jeho súčastí, ak sa tým zásadne nemení jeho napojenie na verejné vybavenie územia ani nezhorší vplyv stavby na okolie alebo na životné prostredie, najmä výmena

klimatizačného zariadenia, výťahu, vykurovacích kotlov a telies a vnútorných rozvodov,

- d) výmena zariadení predmetov, najmä kuchynských liniek, vaní, vstavaných skríň.
- e) maliarske a natieračské práce.

Obec je povinná zaviesť množstvový zber DSO. Do roku 2016 bol poplatok za zber a spracovanie DSO zahrnutý v miestnom paušálnom ročnom poplatku za KO a DSO. Od roku 2016 je **výška miestneho poplatku za DSO priamo úmerná množstvu** tohto odpadu, ktorý občan odovzdá na mieste určenom vo VZN obce. Výška poplatku je stanovená vo VZN o poplatku, MŽP vydalo usmernenie k miestnemu poplatku:

www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/usmernenie-dso.pdf

V prípade, ak obec nedisponuje váhou, alternatívou je použitie tabuľky k prepočtu objemu drobných stavebných odpadov na hmotnostné jednotky zverejnenej MŽP:

www.minzp.sk/files/oblasti/odpady-a-obaly/infomacie/dso_web.pdf

Novinkou je zavedenie katalógového čísla pre DSO 200308 podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (katalóg odpadov) tak, aby bolo zrejme, že sa jedná o komunálny odpad.

ZBERNÝ DVOR

Zákon o odpadoch zavádza **definíciu zberného dvora a taktiež upravuje prevádzkovanie zberných dvorov a ich postavenie v systéme odpadového hospodárstva.**

Zberný dvor je zariadenie na zber KO a DSO zriadené obcou alebo združením obcí a prevádzkované obcou, združením obcí alebo osobou, ktorá má uzatvorenú zmluvu s obcou alebo združením obcí na túto činnosť.

Na prevádzkovanie zberného dvora sa **vyžaduje súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch - nová povinnosť**.

Zákon o odpadoch taktiež upravuje, **na zber akého odpadu je zberný dvor určený.**

Na zbernom dvore môžu fyzické osoby odovzdávať:

- drobný stavebný odpad,
- objemný odpad,
- oddelene zbierané zložky KO v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo VZN obce.

Na zberný dvor nemožno odovzdávať zmesový komunálny odpad.

Fyzická osoba môže bezplatne odovzdať oddelene zbierané zložky KO na zbernom dvore:

- ktorý sa nachádza na území obce, v ktorej je poplatníkom,
- ktorého prevádzka je zabezpečená združením obcí, ktorého členom je obec, v ktorej je poplatníkom.

Ak osoba, ktorá chce odovzdať odpad v zbernom dvore, nie je poplatníkom v obci alebo v združení obcí, v ktorom sa zberný dvor nachádza, môže prevádzkovateľ zberného dvora za odovzdanie odpadu (len za odpad, ktorý nespadá pod RZV) žiadať finančnú odplatu⁸⁾.

Úlohu zberného dvora a podrobnosti o jeho prevádzkovaní musí obec opísať a upraviť v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva vo VZN. Obec vo VZN okrem iného upraviť rozsah a druh odpadov, ktoré sa zbierajú prostredníctvom zberného dvora, ako i prevádzkový čas zberného dvora, či výšku a štruktúru poplatku za drobný stavebný odpad.



Prevádzkovateľ zberného dvora musí plniť povinnosti držiteľa odpadu (§14 zák. č. 79/2015 Z. z.) a zároveň má aj nasledujúce povinnosti:

- viesť evidenciu KO odovzdaných na zbernom dvore, ohlasovať obci, na území ktorej sa zberný dvor nachádza, alebo združeniu obcí údaje z evidencie a uchovávať ohlasované údaje,
- informovať príslušnú obec o zložkách a množstve KO, ktorý prevzala od jej obyvateľov na tomto zbernom dvore
- odobrať odpad od poplatníka a osoby inej ako je poplatníka,
- odobrať od fyzických osôb DSO, objemný odpad a oddelene zbierané zložky KO v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo VZN obce,
- vyčleniť priestor pre KO vhodné na prípravu na opätovné použitie a mať skladovací priestor pre takéto odpady,
- mať zbernú nádobu na zhromažďovanie každej oddelene zbieranej zložky odpadu + označenie,
- mať osobitne vyčlenený **priestor alebo veľkokapacitný kontajner** osobitne pre **objemný odpad, DSO a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov a cintorínov**, ktorý bude označený,
- mať manipulačnú plochu.

Obec je povinná zverejniť na svojom webovom sídle (webovej stránke obce) popis celého systému nakladania s KO vrátane nakladania s odpadom na zbernom dvore!!!

⁸⁾ Táto platba nie je súčasťou miestneho poplatku, ale cenou za službu zberného dvora. Prevádzkovateľ zberného dvora môže o tomto poplatku rozhodnúť len v súlade so znením VZN obce.

MALÁ KOMPOSTÁREŇ

Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov sa podľa použitej technológie rozlišujú na:

- a) **kompostárne** a ďalšie zariadenia s aeróbnym procesom zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov,
- b) **bioplynové stanice** a ďalšie zariadenia s anaeróbnym procesom zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov.

Malou kompostárnou sa rozumie zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných KO zo zelene, ktorého **ročná kapacita neprevyšuje 100 ton**.

Do zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu **možno prevziať** iba odpad zaradený v Katalógu odpadov v kategórii ostatný.

Do malej kompostárne možno prevziať **iba** biologicky rozložiteľný KO, ktorý

- a) je rastlinného pôvodu a pochádza z katastrálneho územia obce, v ktorom sa táto malá kompostáreň nachádza,
- b) neobsahuje nerozložiteľné prímеси, cudzorodé látky, masťnotu, ropné látky a zvyšky živočíšneho pôvodu a
- c) podľa Katalógu odpadov sa zaraďuje pod katalógové číslo
 - 20 01 38 Drevo iné ako uvedené v 20 01 37,
 - 20 02 01 Biologicky rozložiteľný odpad,
 - 20 03 02 Odpad z trhovísk alebo ak je to nevyhnutné na dodržanie podmienok výkonu kompostovania, tak aj 20 02 02 Zemina a kamenivo, ale iba v množstve nevyhnutnom na dodržanie ustanovených podmienok.

Pri preberaní biologicky rozložiteľného odpadu do zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu a pri jeho zhodnocovaní sa musia prijať opatrenia na

minimalizáciu vplyvu zariadenia na životné prostredie spôsobovaného najmä emisiami zápachu.

Malú kompostáreň možno zriadiť len na mieste, ktoré spĺňa tieto požiadavky:

- a) nachádza sa vo vzdialenosti najmenej 50 m od povrchových vôd,
- b) nachádza sa vo vzdialenosti najmenej 100 m od zdroja pitnej vody, zdroja liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd a mimo ich ochranných pásiem,
- c) má plochu s maximálnym sklonom do 3°
- d) nachádza sa mimo trvalo zamokrených pozemkov a inundačných území.

Prevádzkovateľ malej kompostárne je povinný mať registráciu podľa § 98 zákona, t.j. zaregistrovať sa na okresnom úrade v mieste sídla alebo podnikania.

Pri prevádzke malej kompostárne sa musí:

- a) zamedziť vstupu nepovolaných osôb,
- b) zabezpečiť priestor na skladovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, ktorý je vybudovaný a prevádzkovaný tak, že nedochádza k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie,
- c) zabezpečiť meranie teploty,
- d) zamedziť vnikaniu atmosférických zrážok do biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu počas aktívnej fázy kompostovania, a to nepriepustnou textíliou, zastrešením alebo kompostovaním vo vakoch, ak ide o použitie kompostovacej plochy bez vodohospodárskeho zabezpečenia.

Ďalšie podrobnosti nájdete v §11 vykonávacej vyhlášky (č. 371/2015 Z. z.) k zákonu o odpadoch.



RECYKLAČNÝ FOND

Recyklačný fond sa zrušil k 31. decembru 2016 bez právneho nástupcu a ku dňu svojho zrušenia vstúpil do likvidácie. Správna rada Recyklačného fondu schválila dňa 06. 06. 2016 spôsob výpočtu výšky príspevkov (poskytovaných podľa § 129 ods. 1 zákona) účinný vo vzťahu k 1. a 2. polroku 2016.

V danej súvislosti je nevyhnutné **podávať žiadosti** o poskytnutie tohto nárokovateľného príspevku vo viazanosti **na jednotlivé polroky samostatne**.

Žiadosti o vyplatenie príspevku viazaného na **1. polrok 2016**, ktoré boli na Recyklačný fond **doručené do konca augusta 2016, budú vybavené do konca novembra 2016**.

Neskôr doručené žiadosti o vyplatenie nárokovateľného príspevku viazané na 1. polrok 2016 budú pravdepodobne **vybavené až po dni 01. 01. 2017 likvidátorom** v rámci likvidácie Recyklačného fondu a rovnako budú vybavované aj žiadosti viazané na 2. polrok 2016.

Tlačivo k žiadosti o príspevok a kritériá na stanovenie výšky príspevkov obciam za 2. polrok 2016 sú voľne dostupné na stiahnutie z internetovej stránky Recyklačného fondu:

http://www.recfond.sk/index.php?www=sp_fle&id_item=659

http://www.recfond.sk/index.php?www=catalog_list&cols=1&id_catalog=25&navigation_main=id=13&navigation_id=3

Množstvá odpadov a potvrdenie zhodnotenia potvrdzuje zberová spoločnosť, ktorá na území obce vykonáva zber a zabezpečuje zhodnotenie uvedených komodít. Keďže v žiadosti o príspevok je uvedené, že tieto množstvá a potvrdenie sú použiteľné len pre účely uplatnenia nárokov obce voči Recyklačnému fondu v zmysle §129 ods. 1 zákona o odpadoch, nie je možné takéto potvrdenie zneužiť pre plnenie iných povinností. **POZOR od 23.1.2017 došlo k zmene adresy Recyklačného fondu. Nová adresa: Nevädzova 5, 821 01 Bratislava**

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE

Program odpadového hospodárstva (ďalej len program) je dokument, ktorý sa vypracúva pre určenú územnú oblasť v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva.

Obec, na území ktorej ročná produkcia KO vrátane DSO presahuje 350 ton alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1000, je povinná vypracovať program obce.

Obec je povinná predložiť vypracovaný program obce do štyroch mesiacov od vydania programu kraja príslušnému Okresnému úradu v sídle kraja na Odbor odpadového hospodárstva. Tento úrad posúdi súlad s ustanoveniami zákona a so záväznou časťou programu príslušného kraja. Výsledok posúdenia oznámi obci do 30 dní od doručenia programu obce tomuto úradu. Výsledok posúdenia je pre obec záväzný.

Ak je výsledok posúdenia kladný, obec:

- predloží program obce na posúdenie jeho vplyvu na životné prostredie (tzv. SEA⁹⁾ – Strategic Impact Assessment), ak program obce podlieha tomuto posúdeniu, a následne po ukončení tohto posúdenia ho schváli,
- schváli program obce, ktorý nepodlieha posúdeniu vplyvu na životné prostredie.

Ak je obec upozornená na nesúlad, tak obec program upraví.

Ak sa zásadným spôsobom zmenia skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre obsah tohto programu, obec je povinná program aktualizovať a predložiť na posúdenie príslušnému Okresnému úradu v sídle kraja.

Obec môže vypracovať program obce v spolupráci s jednou obcou alebo viacerými obcami na základe zmluvnej spolupráce. V spoločnom programe si obce môžu určiť ciele jednotlivo pre každú obec.

Obdobie platnosti programu musí byť zhodné s obdobím platnosti programu kraja.

Obec je povinná schválený program obce zverejniť do 30 dní od jeho schválenia na svojom webovom sídle.

Program obce obsahuje najmä:

- charakteristiku aktuálneho stavu odpadového hospodárstva,
- predpokladané množstvo vzniku KO a DSO
- údaje o systéme zberu KO a DSO a o zabezpečovaní triedeného zberu KO,
- ciele a opatrenia zamerané na zníženie množstva vzniknutých KO a na zvýšenie podielu triedeného zberu KO a ich následného zhodnotenia,
- opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných KO ukladaných na skládky odpadov
- opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere KO z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť
- informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie KO a o tom, aké typy spracovateľských zariadení pre KO je vhodné vybudovať,
- informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s KO,
- rozsah finančnej náročnosti programu.

⁹⁾ Cieľom SEA je hodnotiť vybrané druhy návrhov zásadných rozvojových koncepcií, územno-plánovacej dokumentácie a všeobecne záväzných právnych predpisov z hľadiska ich predpokladaných vplyvov na životné prostredie a tak pozitívne ovplyvniť smerovanie (napr. konkrétneho odvetvia, územia a pod.) k udržiavateľnému rozvoju a prispieť k kvalitatívnemu rozhodovacieho procesu.

SEA sa vzťahuje aj na strategické dokumenty na miestnej úrovni, ako je napr. územný plán obce a jeho zmeny a doplnky, program odpadového hospodárstva obce, program rozvoja cestovného ruchu v obci, program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a pod.

Vláda schválila Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 - 2020
14. októbra 2015.

V súčasnosti Okresné úrady v sídle kraja vypracovávajú „Programy kraja“, prípadne prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie, predpokladané schválenie týchto programov je očakávané v druhej polovici roku 2017.

Osnova Programu
odpadového hospodárstva
obce sa nachádza v prílohe
č. 3 vyhlášky č. 371/2015
Z. z.

VYBRANÉ VŠEOBECNÉ POVINNOSTI OBCE VO VZŤAHU K ODPADOM

Obec sa vo vzťahu ku KO vznikajúcim na jej území považuje za držiteľa odpadu, a preto si musí plniť povinnosti podľa § 14 zákona /Povinnosti držiteľa odpadu/. Zároveň sa môže považovať aj za pôvodcu odpadov, napríklad pri prevádzke škôl či domovov sociálnych služieb. Na pôvodcu odpadu sa rovnako vzťahujú povinnosti držiteľa odpadu.

Držiteľ odpadu má povinnosť:

- **správne zaradiť odpad** alebo zabezpečiť správnosť zaradenia odpadu podľa druhov v zmysle Katalógu odpadov (napr. odpad od občanov bude **vždy** spadať pod katalógové číslo začínajúce 20, odpad z prevádzky zariadenia sociálnych služieb napr. spadá pod katalógové číslo začínajúce 18, obaly z výrobkov zakúpených pre obec – obecný/mestský úrad spadajú pod katalógové číslo 15),
- **zhromažďovať odpady** vytriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- **zhromažďovať oddelene nebezpečné odpady** podľa ich druhov, označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade so zákonom o odpadoch a osobitnými predpismi,



- **zabezpečiť spracovanie odpadu v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva** (príprava na opätovné použitie, recyklácia, zhodnotenie, zneškodnenie),
- **odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi** (t. z. tomu, kto má na činnosť/zber povolenie),

- viesť a uchovávať **evidenciu** o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi (tlačivo je uvedené v prílohe č. 1 k vyhláške č. 366/2015 Z. z.). Evidencia sa vedie samostatne za odpady pre ktoré sa obec považuje za **pôvodcu** (odpady vznikajúce prevádzkou a prenájmom budov, kuchyne a technológií prevádzkovaných priamo obcou) a samostatne za odpady, pre ktoré sa považuje za **držiteľa** (komunálne odpady občanov, DSO),
- ohlasovať údaje (tlačivo **Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním** je uvedené v prílohe č. 2 k vyhláške č. 366/2015 Z. z.) z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva (**Okresný úrad do 28. februára nasledujúceho roku**) a uchovávať ohlásené údaje. Ohlásenie sa podáva samostatne za odpady pre ktoré sa obec **považuje za pôvodcu** (odpady vznikajúce prevádzkou a prenájmom budov, kuchyne a technológií prevádzkovaných priamo obcou) a samostatne za odpady pre ktoré sa považuje za **držiteľa** (komunálne odpady občanov, DSO). Ohlásenie sa podáva v prípade, ak je evidované množstvo odpadu za pôvodcu, viac ako 50kg nebezpečných odpadov alebo jedna tona ostatných odpadov za rok alebo za držiteľa, ktorý eviduje viac ako 50kg nebezpečných odpadov alebo jednu tonu ostatných odpadov za rok (+ **ohlasovanie podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike**).

Čiže na obec sa vzťahujú vo väzbe na KO a DSO všetky povinnosti držiteľa odpadu podľa §14 ods.1 zákona, vrátane spomenutej povinnosti **viesť evidenciu na Evidenčnom liste odpadu** pre odpady, za ktoré je zodpovedná (vznikajú na jej území), ako aj **ohlasovať z nej ustanovené údaje okresnému úradu** (kód odpadu, názov odpadu, kategória odpadu, množstvo/hmotnosť odpadu, kód nakladania – pri vzniku odpadu v obci vždy „Z“, pri odovzdaní odpadu sa uvedie kód nakladania s odpadom,

ktorý deklaruje nasledujúci držiteľ/odberateľ odpadu, údaje o nasledujúcom držiteľovi/odberateľovi odpadu – komu bol odpad odovzdaný atď.). **Obec je preto oprávnená požadovať potrebné informácie** na plnenie povinností podľa §14 /viest a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, a o nakladaní s ním, a ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového

hospodárstva/ od prevádzkovateľa kuchyne, držiteľa komunálneho odpadu a od držiteľa DSO alebo od toho, kto nakladá s KO alebo DSO na území obce. **Z tohto dôvodu má obec právo žiadať údaje potrebné na vyplňanie Evidenčného listu odpadu od daných subjektov na mesačnej báze.**

Zakazuje sa:

Okrem zákazu skládkovania odpadových pneumatík a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo záhrad, parkov a cintorínov (tzv. zelený bioodpad), ktoré boli už v predošlom zákone, zavádzajú sa ešte ďalšie zákazy týkajúce sa komunálnych odpadov:

- zákaz skládkovania vytriedeného biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu,
- zákaz skládkovania vytriedených zložiek KO, na ktoré sa vzťahuje RZV,

- zákaz zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad s výnimkou prípadu, na ktorý bol vydaný súhlas podľa § 97 ods.1 písm.b),
- zákaz spaľovať komunálny odpad vo voľnom priestranstve a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach,

Samozrejme okrem týchto zákazov platia aj zákazy pre držiteľa odpadu všeobecne.

NEZÁKONNÉ UMIESTNENIE ODPADU

Obci alebo príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva (Okresný úrad, Odbor ochrany životného prostredia) môže byť nahlásený nezákonne umiestnený odpad.

Obec a orgán štátnej správy odpadového hospodárstva sa o oznámeniach navzájom informujú najneskôr do siedmich pracovných dní odo dňa oznámenia. Príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva overí, či rozsah nezákonne umiestneného odpadu nasvedčuje tomu, že bol spáchaný trestný čin, a vydá o tom odborné vyjadrenie.

Ak z tohto vyjadrenia vyplýva, že bol spáchaný trestný čin, oznámi túto skutočnosť orgánom činným v trestnom konaní. V prípade, ak nezistí skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že bol spáchaný trestný čin, začne konanie o určenie zodpovednej osoby.

V prípade, ak **nedokáže určiť zodpovednú osobu, zabezpečí zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu** na vlastné náklady:

- obec, ak ide o KO alebo DSO,
- príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, ak ide o iné odpady.

Obec je oprávnená zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie nezákonne umiestneného odpadu, ktorý je KO alebo DSO, bezodkladne po jeho zistení, pričom je povinná o tom informovať príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva najneskôr do troch pracovných dní.



Bližšie informácie k nezákonne umiestnenému odpadu sú uvedené v § 15 zákona č. 79/2015 Z. z.

OBEC AKO ORGÁN ŠTÁTNEJ SPRÁVY ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Obec vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva prejednáva nasledujúce priestupky, kde **výška sankcie** môže byť udelená až **do výšky 1 500 Eur**:

Priestupok

- › uloženie odpadu na iné miesto než na miesto určené obcou,
- › uloženie do zbernej nádoby určenej na triedený zber iný druh odpadu ako ten, pre ktorý je zberná nádoba určená,
- › zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadu v rozpore so zákonom o odpadoch,
- › vlastníka, správca alebo nájomca nehnuteľnosti neoznámia, že na jeho nehnuteľnosti bol nezákonne umiestnený odpad,
- › zmiešavanie elektroodpadu z domácností s inými zložkami KO,
- › konečný používateľ neodovzdá odpadovú pneumatiku distribútorovi pneumatík,
- › osoba s vydaným stavebným povolením na výstavbu, údržbu, rekonštrukciu alebo demoláciu komunikácií materiálovo nezhodnotí stavebné odpady vznikajúce pri tejto činnosti pri výstavbe, rekonštrukcii alebo údržbe komunikácií,
- › ukladanie na skládku odpadov oddelene vyzbierané zložky KO, na ktoré sa uplatňuje RZV a vytriedený biologicky rozložiteľný KO, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení,
- › pôvodca KO, ktorý nenakladá s KO v zmysle § 81 ods. 9 zákona (v rozpore s VZN),
- › vykonávanie zberu na území obce (vrátane mobilného zberu) a prepravy KO, s výnimkou biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu od prevádzkovateľa kuchyne, bez zmluvy uzatvorenej s obcou (to sa nevzťahuje na distribútorov vykonávajúcich spätný zber a zber prostredníctvom zberného miesta použitých prenosných batérií a akumulátorov)
- › prevádzkovateľ kuchyne, držiteľ KO a držiteľ DSO alebo ten, kto nakladá s KO alebo s DSO na území obce neposkytne obcou požadované údaje súvisiace s nakladaním s KO a DSO



V zmysle §27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec uloží pokutu za správne delikty právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi do 6638 Eur.

Správneho deliktu sa dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ak napr.:

- poruší nariadenie,
- neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie obce,
- znečistí verejné priestranstvo,
- odkladá veci mimo vyhradených miest,
- nesplní v určenej lehote bez vážneho dôvodu povinnosť uloženú starostom poskytnúť osobnú pomoc alebo vecnú pomoc pri odstraňovaní následkov živelných pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti.

Použité skratky:

DSO – drobný stavebný odpad

KO – komunálne odpady

MŽP / ministerstvo – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

OZV – organizácia zodpovednosti výrobcov

RZV – rozšírená zodpovednosť výrobcov

VZN – Všeobecné záväzné nariadenie



NATUR-PACK

SILNÝ PARTNER SAMOSPRÁV

ŽILINA



Jozef Datko

manager pre samosprávu
mobil: +421-905-660 641
e-mail: datko@naturpack.sk
Kuzmányho 8,
010 01 Žilina

Bc. Miriam Brunaiová

manager pre samosprávu
mobil: +421-918-899 892
e-mail: brunaiova@naturpack.sk
Štefánikova trieda 71,
949 01 Nitra

NITRA



EKOTOPFILM

ENVIR♦FILM

MEDZINÁRODNÝ
FESTIVAL FILMOV
O TRVALO
UDRŽATEĽNOM
ROZVOJI



greenbin



Vzdelávanie podporované NATUR-PACKom

REGIONÁLNA AKTIVITA

- 🌀 **ŠKOLENIA PRE PEDAGÓGOV** zamerané na prácu s interaktívnym softvérom „NeODPADni z ODPADOV“.
- 🌀 **OLO CENTRUM** v bratislavskej spaľovni odpadov - vzdelávanie prostredníctvom originálnych programov Inštitútu DAPHNE a atraktívne exkurzie do spaľovne zberovej spoločnosti OLO.
- 🌀 **EKOCENTRUM KOSIT** v košickej spaľovni odpadov - vzdelávanie detí (MŠ,ZŠ,SŠ) prostredníctvom originálnych programov Nadácie KOSIT.



CELOSLOVENSKÉ AKTIVITY

- 🌀 **ŽIVICA** - výchovno-vzdelávací program **ZELENÁ ŠKOLA**, určený pre MŠ, ZŠ a SŠ.
- 🌀 **ŽIVICA** - bezplatný výučbový softvér **NeODPADni z ODPADOV!** pre ZŠ a SŠ.
- 🌀 **VZDELÁVACÍ SERIÁL „Nehádzme všetko do jedného vreca“** pre školské a **obecné rozhlas**y - päťdielny seriál krátkych vysielaní na tému triedenia skla, plastov, papiera a kovov.
- 🌀 **EKOTOPFILM - ENVIROFILM TOUR 2016/2017** - NATUR-PACK je generálnym partnerom filmového festivalu putujúceho po 50 mestách Slovenska. Vo vybraných mestách vystupuje NATUR-PACK s vlastným ekovýchovným programom pre deti základných a stredných škôl.
- 🌀 **Aplikácia GREEN BIN** - NATUR-PACK je partnerom aplikácie pre mobilné telefóny GREEN BIN, ktorá od marca 2016 pomáha občanom krajských a okresných miest Slovenska pri triedení odpadu.

V čom je NATUR-PACK najlepší

OCENENIA

NATUR-PACK ako **jediná** oprávnená organizácia získal 1. miesto v rámci Národnej podnikateľskej ceny za životné prostredie 2015, a to za registráciu v prestížnej schéme environmentálneho manažérstva EMAS. Prestížne ceny odpadového hospodárstva získal **NATUR-PACK** za participáciu na originálnych ekovýchovných programoch (Zlatý mravec 2013, Zlatý mravec 2014).

REGIONÁLNE POKRYTIE

NATUR-PACK má ako **jediná** organizácia zodpovednosti výrobcov reálne regionálne pokrytie a partnerom je k dispozícii centrála v Bratislave a pobočky v Žiline, Košiciach, Nitre a Rožňave.

EKOVÝCHOVA

NATUR-PACK ako **jediná** organizácia zodpovednosti výrobcov aktívne vzdeláva verejnosť prostredníctvom unikátnych ekovýchovných programov.

FINANČNÁ STABILITA

NATUR-PACK má **najväčší** trhový podiel klientov v oblasti plnenia povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

**Váš
silný
a
stabilný
partner**



NATUR-PACK

www.naturpack.sk

